

δυνάτον νὰ ἔχῃ τις κυκλώπειά ὄμματα, ἵνα δύναται νὰ περιλαμβάνῃ ὅλα ὁμοῦ καὶ ὅλα ὁμοῦ νὰ τὰ ἐξετάζῃ! Οὐχ ἦντον ἐκεῖ ἐποτίσθην τὴν πρώτην ἀπογοήτευσιν. Εἶχον καὶ ἐγὼ τὴν κενοδοξίαν ὅτι ἤμην κατὰ εἰς τοὺς κύκλους τῆς Τέχνης. Καὶ ὅμως, εἰεῖ εἶδον τὴν ἀλήθειαν, τὸ φῶς.

Τὸ «*Λορδόν τῆς ψυχῆς*» τοῦ ἀποθανόντος ἡμιθέου τῆς Τέχνης καὶ τῶν Γραμμάτων τοῦ λόρδου Λίττωνος (*Lord Leighton*) εὐρηται ἀνηρτημένον δεξιᾷ τῷ εἰσερχομένῳ εἰς τὴν πρώτην αἴθουσαν. Εἶναι θέμα οὐτινος τὴν σύλληψιν ὡς καὶ τὴν ἐκτέλεσιν μόνον ἴσως τὸ πνεῦμα τοῦ Λίττωνος ἠδύνατο νὰ ἀποδώσῃ. Εἶναι ἐκ τῶν ἔργων ἐκείνων ἅτινα ἔθεντο τὴν βάσιν τῆς Ἀγγλικῆς τέχνης. Ἡ Τέχνη τῶν εἰναι καὶ αὐτὴ θετική, ὡς οἱ Ἀγγελοι. Βάσις αὐτῆς εἶναι τὸ σχέδιον καὶ ἡ ἐπεξεργασία. Δὲν ὁμοιάζει τὴν Γερμανικὴν τέχνην ἥτις ἐξιδανικεύει τὰ πράγματα καὶ φθάνει μέχρι βαθμοῦ ἀφυσικότητος, οὔτε τὴν Γαλλικὴν ἥτις ἐξωραΐζει μέχρι τοιοῦτου σημείου ὥστε νὰ ἐπιφέρῃ καὶ φθόνον ἀγγέλῳ, ἔτι. Περιλαμβάνει τὴν γλυκύτητα τῆς Ἰταλικῆς τέχνης, τὸ Ἑλληνικὸν σχέδιον καὶ θετικὴν ἐκτέλεσιν, σοδάραν. ὡς ὁ Ἀγγλικὸς χαρακτήρ.

Τὸ θέμα τῆς «*Ψυχῆς*» τοῦ Λίττωνος εἶναι εἰλημμένον ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς μυθολογίας. Παριστᾷ ἐν φυσικῇ γυναικὶ τινι αἰθερίαν ἐτοιμαζομένην ὅπως εἰσπῇ δῆσιν εἰς τὰ πρὸ αὐτῆς ἀπλούμενα χρυσταλλώδη νάμματα τοῦ λουτροῦ, ἐν ᾧ ἄνωθι τῆς κεφαλῆς τῆς περυγίζουσιν ἐν συμπλέγματι θαυμασίῳ δύο περιστρεφαί, σύμβολα τῆς Ἀφροδίτης. Ἡ Ἀλληγορία αὕτη τοῦ Λίττωνος παρουσιάζει τὰς πρώτας τοῦ ἔρωτος νύξεις.

Ἀντικρὺ τούτου εὐρηται ἀνηρτημένον τὸ ἔργον τοῦ Σέιμουρ Λουκά (*John Seymour Lucas*) θαυμαστὸν διὰ τὴν δύναμιν τῆς ἐκτελέσεως καὶ τὴν ζωὴν του: «*Οἱ συνωμότες*» ἐπὶ θέματος μεσαιωνικῆς ἐποχῆς. Παραπλεύρως αὐτοῦ εὐρηται ἡ «*Σιωπηρὰ Ἐξομολόγησις*» τοῦ Ἀλφα Ταδέμ. Ὁ καλλιτέχνης οὗτος φημίζεται καθ' ὅλον τὸν κόσμον ὡς δυνάμενος ν' ἀπεικονίσῃ διὰ τοῦ χρωστικῆς του τὸ μάρμαρον. Πλὴν τούτω, ἅτινα τυγχάνουσι τὰ κυριώτερα, ὑπάρχουσι τοπεῖα διάφρα ἐπεξεργασίας δυνάμεως, ἔτεραι ἀπεικονίσεις καὶ συνθέσεις θαυμάσιαι διαφόρων διαπρεπῶν τῆς Ἀγγλίας ζωγράφων.

Εἰς τὴν ἐτέραν αἴθουσαν τῆς Νέας Πινακοθήκης εὐρηται τὸ ἔργον τοῦ Ἀκαδημαϊκοῦ καὶ δημοφιλούς παρ' Ἀγγλοῖς ζωγράφου Μπράμπλεϋ (*Bramley*): Ἡ «*Ἀπελπίς Ἀύγῃ*» ἥτις ἐμφανισθεῖσα τὸ πρῶτον πρὸ τριῶν ἐτῶν ἐν τῇ Βασιλικῇ ἐκθέσει τοῦ Λονδίνου,

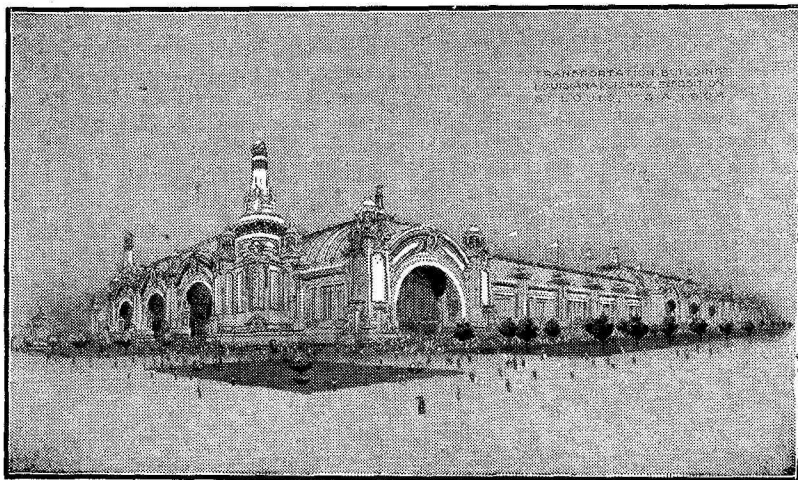
ἐλογίσθη ὡς γεγονός διὰ τὰ χρονικά τῆς Τέχνης καὶ ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐκθέσεως κατὰ τὴν φράσιν τῆς Ἑλλανοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἦτο ἐξασφαλισμένη καὶ εἰν μόνον τὸ ἔργον τοῦ Μπράμπλεϋ εὐρητο ἐν αὐτῇ. Τὴν εἰκόνα ταύτην ἠγόρασε τὸ Δημόσιον τὴν ἐπιούσαν τῆς ἐκθέσεως ἀντὶ τοῦ στρογγύλου ποσοῦ τῶν δισχίλων στερλινῶν! καὶ κατέθηκεν ἐν τῇ πινακοθήκῃ. Τὸ θέμα. ἡ ἐκτέλεσις, ἡ ζωηρότης τῆς ἀπεικονίσεως καὶ ἐν γένει ὁ χρωματισμὸς τοῦ ἔργου αὐτοῦ ἀπτελοῦσι κατὰ τοὺς εἰδήμονας νέα τῆς Τέχνης βήματα καὶ καινοτομίας δυνάμενας νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς βάσεις διὰ νέαν Σχολήν, ἥτις θέλει προσδώσῃ εἰς τὴν Τέχνην παγκόσμιον χαρακτῆρα.

Ἰδοὺ τὸ θέμα τῆς ἐν λόγῳ εἰκόνης:

Πτωχὸς καὶ πενιχρὸς οἰκίτικος φέρει παρὰ τὴν μίαν γωνίαν τοῦ ἐστρωμένην τὴν τράπεζαν καὶ ἐπ' αὐτῆς κηροπήγιον ὅπερ διαχέει ἀμυδρὰν τινα λάμψιν ἐντὸς τοῦ δωματίου, ἱκανὴν μόνον ἵνα ἰδῇ τις τὸ ἄνωθι κρεμνόμενον ὠρολόγιον ὅπερ δεικνύει τὴν 4ην πρωΐ τῆς ὥραν. Εἰς τὴν ἐτέραν γωνίαν εὐρηται παρὰ ὕψος τι ἐφ' οὗ ὑπάρχει τρεμοσβύνον κηρίον καὶ ἐξ οὗ διακρίνεται θάλασσα ἐν ἀναθρασμῷ τρικυμίας μεγάλῳ. Γραῖα μήτηρ εὐρηται καθήμενη καὶ παρὰ τοὺς πόδας αὐτῆς, γονυπετῆς μετὰ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν γονάτων τῆς μητρός, ἀπεγνωσμένη κόρη θρηνεῖ, ἐν ᾧ ἡ γραῖα ἔχουσα ὑψωμένον τὸν βραχίονα καὶ δεικνύουσα αὐτῇ τὴν ἄνωθι ἀνηρτημένην εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ, φαίνεται ἐκ τῆς ὅλης ἐκφράσεως τῆς μορφῆς τῆς λέγουσα πρὸς τὴν ἀπέλπιδα κόρην «ἔχε πίστιν, ἐλπίζει, μὴ φοβῆ!»

Τοσοῦτον ὁ καλλιτέχνης ἀπέδωκε τὰ πράγματα διὰ τοῦ ἐμψυχωτικοῦ χρωστικῆς του, ὥστε ἐκ πρώτης ὀψεως ἀντιλαμβάνεται τις τὴν ὑπόθεσιν καὶ τὸ κουπτόμενον νόημα. «Ὅ,τι δὲν λέγει τὸ στόμα ἐκφράζει ἡ μορφή, ὅ,τι σιωπᾷ ἡ εἰκόνα, τὸ λέγει τὸ σύνολον αὐτῆς, ἡ ἀποτυπωθεῖσα ζωὴ τῆς.

Ἡ κόρη ἦτο μεμνηστευμένη μετὰ νεαροῦ ἀλιέως ὅστις ἀπῆρχετο διὰ τὰ ἔργα τοῦ ἐπαγγέλματός του καθ' ἐκάστην καὶ ἐπέστρεφε κατὰ τὰς πρώτας πρωϊνάς ὥρας καὶ συνέτρωγε μετὰ τῇ μνηστῆς καὶ τῆς μητρός της. Δι' ὃ καὶ ὁ καλλιτέχνης ἀπεικονίζει τὴν ἐτοιμὴν λιτὴν τράπεζαν τοῦ δείπνου, τὴν ἀναμένουσαν ἐκάστοτε τοὺς εὐτυχεῖς ἑραστίς. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ἡ συνήθης ὥρα παρῆλθε καὶ ὁ μνηστὴρ δὲν ἐφάνη. Ἡ ἐπικρα οὐσα τρικυμία ἐνέβαλεν εἰς δικαίους φθόβους τὴν φιλύποπτον καρδίαν τῆς ἀγαπώτης κόρης, ἥτις πρὸ τοῦ ἐτι ἀπελπισθῇ τέλεον, μυριάκις ἴσως θὰ ἐπεσκέφθη τὸ παράθυρον ἵνα ἐπισκοπήσῃ ἐκεῖθεν τὴν

Ἐκθέσις Ἀγ. Λουδοδίκου

Τὸ Μέγαρον τῆς Ναυπηγικῆς